

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
KATEDRA HISTORIE

POLYXENA Z LOBKOWICZ (1642):

DCERA, MANŽELKA, MATKA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Eva Šinknerová

Historie se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: doc. PhDr. Petr Hlaváček, Ph.D.

Plzeň 2021

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně s použitím uvedené literatury a zdrojů informací.

Plzeň, 28. června 2021

.....
vlastnoruční podpis

Poděkování

Ráda bych poděkovala vedoucímu mé bakalářské práce doc. PhDr. Petru Hlaváčkovi, Ph.D. za trpělivý přístup a odborné vedení.

Abstrakt

Tato bakalářská práce se zaměřuje na jednu z klíčových ženských osobností české renesance, Polyxenu z Lobkowicz, rozenou z Pernštejna, významnou aristokratku s mezinárodním rozhledem, především pak na její úlohu v rodové politice a reprezentaci jakožto dcery, manželky a matky, a to v období, jehož symbolickým církevně-politickým předělem je Bílá hora (1620). V jednotlivých kapitolách jsou reflektovány její rodinné zázemí a mládí, obě manželství i kariéra jejích sourozenců a jediného syna, Václava Eusebia Popela z Lobkowicz. Cílem této práce je na základě recentní literatury sestavit kulturně-historickou a politickou biografii této výjimečné osobnosti.

Abstact

This bachelor thesis focuses on one of the pivotal female character on the Czech Republic's renaissance and that is Polyxena of Lobkowicz, born in Pernstein. A very essential aristocrat with international outlook. Especially her role in family tribe policy and her representation as a daughter, a wife and a mother in the period in which the symbolic churchly-political location was White Mountain. In particular parts of the bachelor thesis is reflected her family background, a childhood, both of her marriages and a career of her siblings as well as the career of her only son Václav Eusebius Popel of Lobkowicz. The main of the bachelor thesis is to assemble culturally-historical and political biography of this extraordinary figure based on the recent literature.

Klíčová slova:

Polyxena z Lobkowicz, Pernštejnové, renesance

Key words:

Polyxena of Lobkowicz, Pernstein, Renaissance

OBSAH

ÚVOD.....	6
1 DCERA	8
1.1 PERNŠTEJNOVÉ.....	8
1.2 RODIČE POLYXENY	8
1.2.1 Vratislav z Pernštejna.....	9
1.2.2 Marie Manrique de Lara y Mendoza.....	11
1.3 POTOMCI VRATISLAVA A MARIE MANRIQUE.....	12
1.3.1 Jana (Johana)	12
1.3.2 Alžběta (Isabel)	13
1.3.3 Hedvika Elvíra	14
1.3.4 Hippolyta	14
1.3.5 Jan.....	14
1.3.6 Anna Marie a Anna.....	15
1.3.7 Polyxena.....	15
1.3.8 Vilém a Václav.....	15
1.3.9 Františka.....	15
1.3.10 Beatrix, Vratislav, Vojtěch a Eleonora	16
1.3.11 Maxmilián	16
1.3.12 Luisa	16
1.3.13 Bibiana	16
1.3.14 František.....	17
2 MANŽELKA.....	18
2.1 VILÉM Z ROŽMBERKA	18
2.2 MANŽELSTVÍ S VILÉMEM Z ROŽMBERKA	19
2.3 VDOVA.....	20
2.4 ZDENĚK VOJTĚCH POPEL Z LOBKOWICZ	21
2.5 MANŽELSTVÍ SE ZDENĚKEM VOJTĚCHEM POPELEM Z LOBKOWICZ	21
2.6 PODRUHÉ VDOVOU	25
3 MATKA	26
3.1 VÁCLAV EUSEBIUS POPEL Z LOBKOWICZ	26
4 ZÁVĚR.....	28
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	30
SEZNAM PŘÍLOH	I
PŘÍLOHY	II

Úvod

Hlavním cílem této práce je představit Polyxenu z Lobkowicz, velmi významnou postavu české renesance, a sestavit biografii této osobnosti. První část se věnuje Polyxeně jako představitelce významného českého rodu, Pernštejnů, jejím rodičům Vratislavovi z Pernštejna a Marii Manrique de Lara y Mendoza, rodinnému zázemí a životním osudům všech jejích sourozenců. V další části je Polyxena představena jako manželka dvou významných mužů Českého království. Věnuje se nejprve manželství a osobnosti nejvyššího hofmistra Viléma z Rožmberka a poté jejímu druhému manželovi Zdeňku Vojtěchu Popelu z Lobkowicz a jejich společnému soužití na pozadí vyhrocených událostí na našem území. Poslední část se věnuje Polyxenině roli jako matky a hlavně osudům jejího milovaného syna Václava Eusebia z Lobkowicz.

Předkládaná bakalářská práce stojí především na několika stěžejních dílech. Největší oporu při psaní mi poskytla poměrně nová publikace Pavla Marka *Pernštejnské ženy. Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie (2018)*¹, která se zaměřuje nejen na Polyxeninu matku, ale především mi byla zdrojem informací o Polyxeniných sourozencích. Dalším důležitým zdrojem byla monografie Marie Ryantové *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království (2016)*², ve které autorka zmapovala Polyxenin život od jejího narození a po její smrt. K prvotnímu seznámení s Polyxenou z Lobkowicz došlo díky výborné knize Josefa Janáčka *Ženy české renesance (1987)*³, která mi byla také užitečným zdrojem informací. Informace o rodu Pernštejnů bych nezískala bez publikace Petra Vorla *Páni z Pernštejna: vzestup a pád rodu zubří hlavy v dějinách Čech a Moravy (1999)*.⁴ Při psaní o Vilémovi z Rožmberka a jeho manželství s Polyxenou byli mojí hlavní oporou publikace Jaroslava Pánka

¹ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

² RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

³ JANÁČEK, Josef. *Ženy české renesance*. 2. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1987. Spirála (Československý spisovatel).

⁴ VOREL, Petr. *Páni z Pernštejna: vzestup a pád rodu zubří hlavy v dějinách Čech a Moravy*. V Praze: Rybka Publishers, 1999. ISBN 80-86182-24-X.

Poslední Rožmberkové: velmoži české renesance (1989)⁵ a Pavla Juříka *Rožmberkové: první po českém králi* (2020)⁶. Při psaní o rodu Lobkowiczů a Polyxenině druhém manželovi Zdeňku Vojtěchu a jejich synovi Václavu Eusebiovi mi pomohla kniha také od Pavla Juříka *Lobkowiczové: popel jsem a popel budu* (2017)⁷. Další zajímavou publikací, kde se z dochované korespondence dozvídáme podrobnosti o životě Polyxeny s jejím druhým manželem a jejich láskyplném vztahu, je monografie Pavla Marka *Svědectví o ztrátě starého světa: manželská korespondence Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic a Polyxeny Lobkovické z Pernštejna* (2005).⁸

V této práci byla převážně užita metoda biografická a metoda historicko-srovnávací, pomocí níž jsou informace z různých zdrojů kompilovány do jednoho tematického celku.

⁵ PÁNEK, Jaroslav. *Poslední Rožmberkové: velmoži české renesance*. Praha: Panorama, 1989. Stopy, fakta, svědectví (Panorama). ISBN 80-7038-006-3.

⁶ JUŘÍK, Pavel. *Rožmberkové: první po českém králi*. Praha: Euromedia Group, 2020. Universum (Euromedia Group). ISBN 978-80-242-6362-5.

⁷ JUŘÍK, Pavel. *Lobkowiczové: popel jsem a popel budu*. Praha: Knižní klub, 2017. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-5429-6.

⁸ POPEL Z LOBKOWICZ, Zdeněk Vojtěch a Polyxena <>PERNŠTEJNA, MAREK, Pavel, ed.. *Svědectví o ztrátě starého světa: manželská korespondence Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic a Polyxeny Lobkovické z Pernštejna*. České Budějovice: Historický ústav Jihočeské univerzity, 2005. Prameny k českým dějinám 16.-18. století. ISBN 80-7040-804-9.

1 Dcera

1.1 PERNŠTEJNOVÉ

Pernštejnové byli starým panským moravským rodem. Podle rodové pověsti, zakladatel rodu, uhlíř Věňava, zkrotil zubra, který mu poškodil majetek a odvedl ho do Brna, kde v té době pobýval král se svým dvorem. Uhlíř za svůj hrdinský čin dostal panství a erb s černou zubří hlavou s houžví v nozdrách⁹ Taková je pověst, ale prvním doloženým předkem je Štěpán z Medlova, královský purkrabí v Děvicích. Jeho potomci poté přijímali různá přízviska, první užití přízviska z *Pernštejna* je poprvé doloženo až v roce 1285. A na počátku 15. století je už využíváno výhradně jen toto rodové přízvisko.¹⁰

Největší rozkvět tohoto rodu nastal za Viléma II. z Pernštejna (1435 – 1521). Během husitských válek stál nejprve na straně Jiřího z Poděbrad, ale po uvěznění svého bratra Zikmunda, uherským králem Matyášem Korvínem, byl donucen se přidat na stranu katolíků, aby svého bratra zachránil. Později podporoval ve sporu o český trůn Vladislava II. Jagellonského. Vzhledem k tomu, že byl Vilém výborný hospodář i politik tak moc Pernštejnů v této době dosáhla svého vrcholu. Obrovský majetek Pernštejnů, který byl v této době srovnatelný snad jen s Rožmberky, dědí po Vilémovi jeho syn Jan. Ten zvládl majetek ještě udržet, ale po jeho smrti začal majetkový úpadek rodu. Jeho tři synové už nejsou dobrými hospodáři a navíc potřebují peníze na reprezentaci u dvora. Polední mužský potomek, Václav Eusebius, umírá počátkem 17. století. Po smrti posledního člena pernštejnského rodu, Frebonie, dcery Jana z Pernštejna, v roce 1646 přechází veškerý pernštejnský majetek na potomky Polyxeny, tedy na knížata z Lobkowicz.¹¹

1.2 RODIČE POLYXENY

Rodiči Polyxeny byli Vratislav z Pernštejna, řečený Nádherný a kastilská šlechtična Marie Manrique de Lara y Mendoza.

⁹ VOREL, Petr. *Páni z Pernštejna: vzestup a pád rodu zubří hlavy v dějinách Čech a Moravy*. V Praze: Rybka Publishers, 1999. ISBN 80-86182-24-X.

¹⁰ HALADA, Jan. *Lexikon české šlechty: erby, fakta, osobnosti, sídla a zajímavosti*. Praha: Akropolis, 1992. ISBN 80-901020-3-4.

¹¹ VOREL, Petr. *Páni z Pernštejna: vzestup a pád rodu zubří hlavy v dějinách Čech a Moravy*. V Praze: Rybka Publishers, 1999. ISBN 80-86182-24-X.

1.2.1 VRATISLAV Z PERNŠTEJNA

Vratislav se narodil 9. července 1530. Jeho rodiči byli Jan IV. z Pernštejna a Hedvika ze Šelmberku. Jako třináctiletý se stal služebníkem nejprve arciknížete Ferdinanda a poté arciknížete Maxmiliána, pozdějšího císaře Maxmiliána II. Spolu s ním trávil dospívání na cestách a přitom stoupal po dvorském kariéřním žebříčku. *„Během čtyř let postupně vystřídal různé dvorské funkce od arciknížecího číšníka přes komorníka po „štálmistra“ (zodpovědného za koně a dopravu).“*¹² V průběhu let strávených na dvoře Maxmiliána Habsburského se dokonale seznámil s renesanční kulturou ve Středomoří. Díky pobytu na Apeninském a Pyrenejském poloostrově ovládal jako jeden z mála českých šlechticů nejen češtinu, němčinu a latinu, ale také španělštinu a italštinu.¹³

Díky svým jízdám z Čech do Španělska se stal zkušeným cestovatelem. Proto byl roku 1551 jmenován do čela výpravy české a moravské šlechty, která vyjela vstříc Maxmiliánovi a jeho manželce Marii Habsburské do Janova. Výpravy se účastnilo 23 pánů a 30 rytířů s bohatým doprovodem, mnoho z nich později zastávalo důležité politické funkce.¹⁴

Dne 14. září 1555 se Vratislav z Pernštejna ve Vídni oženil se španělskou šlechtičnou Marií Manrique de Lara y Mendoza. Svatba příslušníka starého českého a moravského rodu s katolickou cizinkou a dvorní dámou panovnickovy manželky se stala velmi významnou společenskou událostí. Navíc v této době nebylo obvyklé, aby si čeští šlechtici hledali manželku v cizině.¹⁵

V lednu roku 1556 byl slavnostně přijat mezi rytíře Řádu Zlatého rouna. Byl vůbec prvním českým šlechticem, který dostal toto vysoké vyznamenání. Řád Zlatého rouna byl založen v roce 1430 burgundským vévodou Filipem III. Dobrým a byl udělován katolickým šlechticům, kteří se zasloužili o habsburskou dynastii a šíření katolické víry.¹⁶

Po smrti otce zdědil Vratislav spolu se svými dvěma bratry Jaroslavem a Vojtěchem rodový majetek, který sice byl zatížen dluhy, ale i tak byli velmi

¹² RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

¹³ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

¹⁴ VOREL, Petr. *Páni z Pernštejna: (Českomoravský rod v zrcadle staletí.)*. Pardubice: Východočeské muzeum, 1993.

¹⁵ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

¹⁶ LOBKOWICZ, František. *Encyklopedie řádů a vyznamenání*. 2. vyd. Praha: Libri, 1999. ISBN 80-85983-71-0.

majetnými šlechtici. „*Ocitli se v tzv. sourozeneckém nedílu, takže mohli provádět různé transakce jen společně.*”¹⁷ Teprve po majetkovém oddělení v roce 1555, kdy každý z bratrů převzal třetinu dědictví, hospodařil sám za sebe. Vratislav získal mimo jiné panství Třebíč, Židlochovice a část panství Pernštejn včetně Doubravníku, jehož kostel sloužil jako rodové pohřebiště. Už na počátku svého hospodaření musel některá panství rozprodávat kvůli finančně nákladným cestám a vysokým nákladům na reprezentaci u dvora. V roce 1560 umírá v Itálii jeho starší bratr Jaroslav. Následující rok umírá také mladší bratr Vojtěch, který po sobě zanechal značné dědictví. To oddálilo Vratislavovi finanční problémy a dokonce svůj pozemkový majetek i rozmnožil.¹⁸

V roce 1564 umírá Ferdinand I. a na trůn nastupuje jeho syn Maxmilián. Vratislav z Pernštejna je jmenován do funkce nejvyššího kancléře Království českého. Kancléř měl v rukou velkou panovníckou pečeť, která musela být na všech důležitých listinách. Také mohl zasedat v české královské radě a jako jediný delegát českých zemí byl součástí tajné rady, panovníkovy poradní instituce. Výkon této funkce vyžadoval častý pobyt v Praze, Vratislav zde bydlel v domě v Jiřské ulici, dnešní Lobkovický palác, který již dříve zakoupil od svého bratra Jaroslava. Dům nechal přestavět a vyzdobit sgrafity. Díky jeho manželce se dům také stal společenským centrem českých katolíků a vznikl zde tzv. „španělský salon”. Kromě funkce Nejvyššího kancléře byl také pověřován diplomatickými úkoly. Například po smrti polského krále Zikmunda II., byl Vratislav spolu s Vilémem z Rožmberka pověřen vedením poselstva, které mělo polskému volebnímu sněmu přednést výhody habsburské kandidatury na polský trůn.¹⁹ I po smrti Maxmiliána II. a nástupu Rudolfa II. na trůn zůstal Vratislav ve své kancléřské funkci.

Kvůli jeho velkému pracovnímu vytížení a častým cestám se mu spolu s věkem zhoršoval i zdravotní stav, začala se mu projevovat dna spojená se sníženou pohyblivostí. Vratislav z Pernštejna zemřel ve svých dvaapadesáti letech na zpáteční cestě z říšského sněmu v Augšpurku, při plavbě po Dunaji. Jeho tělo

¹⁷ RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

¹⁸ VOREL, Petr. *Páni z Pernštejna: vzestup a pád rodu zubří hlavy v dějinách Čech a Moravy*. V Praze: Rybka Publishers, 1999. ISBN 80-86182-24-X.

¹⁹ PÁNEK, Jaroslav. *Vilém z Rožmberka: politik smíru*. Praha: Brána, 1998. ISBN 80-85946-86-6.

bylo pochováno do rodinné hrobky v Doubravníku, ale po roce bylo přestěhováno do katedrály sv. Víta na Pražský hrad.²⁰

1.2.2 MARIE MANRIQUE DE LARA Y MENDOZA

Pocházela z původně kastilského rodu Hurtado de Mendoza. Narodila se v roce 1538, jejími rodiči byli García Manrique de Lara y Mendoza a Isabel de Briceno y Arevalo.

Stala se dvorní dámou ve fraucimoru Marie Habsburské. Dvorní dámami se stávaly mladé urozené dívky, které byly svobodné. Jejich úkolem bylo být nablízku královně a jejím dcerám. Byla vyžadována jejich trvalá přítomnost na dvoře a naprostá podřízenost panovnici. Panovnice také rozhodovala, kdy a za koho se její dámy provdají. Domluveným sňatkem bylo i manželství Marie Manrique de Lara s Vratislavem z Pernštejna.²¹

Josef Janáček označil jejich manželství za průkopnické. Marie Manrique byla sice formálně podřízena manželovi, ale jinak působila spíše jako jeho rovnocenný partner. Její životní prostor přesahoval hranice domácnosti. I po svém sňatku zůstala v úzkém kontaktu s Marií Habsburskou, navštěvovala jí v paláci a doprovázela jí na cestách po Evropě.²² Vratislav se manželce přizpůsobil i po stránce jazykové. Jejich vzájemná korespondence je psána španělsky. Marie také ukázkově plnila dobové představy o tom, že úlohou manželky je porodit svému muži dostatek potomků. Během dvaceti sedmi let manželství porodila 19 dětí.²³

Marie Manrique se v nepřítomnosti manžela zapojovala do správy pernštejnských panství. Byla také velmi zbožná a kromě účasti na mších a četby duchovní literatury, shromažďovala relikvie. Mnohé relikvie Marie Manrique a její manžel dostali jako dar, jiné nakupovali nebo si je nechávali vyrobit a utráceli za

²⁰ VOREL, Petr. *Páni z Pernštejna: (Českomoravský rod v zrcadle staletí.)*. Pardubice: Východočeské muzeum, 1993.

²¹ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

²² JANÁČEK, Josef. *Ženy české renesance*. 2. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1987. Spirála (Československý spisovatel).

²³ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

ně nemalé množství peněz. Nejznámější relikvií je vosková soška Pražského Jezulátka, kterou si Marie Manrique dovezla ze Španělska.²⁴

Pernštejnský palác se na přelomu 16. a 17. století stal společenským centrem Prahy. „Pernštejnský salon” pravidelně navštěvovali nejvyšší zemští úředníci, cizí diplomaté, dvořané i papežský nuncius. Výraznou postavou salonu byl španělský diplomat, Guillén de San Clemente, který se zde scházel s představiteli středoevropské šlechty. Konaly se zde bankety, mocenská jednání a filosofické diskuze.²⁵ Tento salon také sloužil jako náhrada za neexistující dvůr císařovny. Šlechtické dcery obvykle působily ve fraucimoru u královny nebo císařovny a jejich prostřednictvím také nalézaly své budoucí partnery. Vzhledem k tomu, že Rudolf II. neměl manželku tak si Marie Manrique vytvořila svůj vlastní fraucimor v Pernštejnském salonu a jeho prostřednictvím se pokusila najít manžele pro své neprovdané nebo ovdovělé dcery.

Marie Manrique de Lara y Mendoza zemřela 16. února 1608 a je pohřbena vedle svého manžela Vratislava a syna Jana ve svatovítské katedrále.²⁶

1.3 POTOMCI VRATISLAVA A MARIE MANRIQUE

Polyxeniny rodiče spolu měli devatenáct dětí, dvanáct děvčat a sedm chlapců. Dospělosti se dožilo jen devět z nich. Všechny pernštejnské děti se bez ohledu na pohlaví učili číst a psát. Jejich mateřským jazykem byla španělština, kromě ní se děti učili češtinu, němčinu a italštinu. Na výchovu chlapců dohlížel od sedmi let vychovatel, zatímco dívky se vzdělávaly ve fraucimoru císařovny Marie.²⁷

1.3.1 JANA (JOHANA)

Jana, někdy uváděná pod jménem Johana, se narodila 17. června 1556 ve Vídni. Jméno dostala pravděpodobně na počest svého dědečka Jana z Pernštejna. Jejím kmotrem se stal mimo jiných i císař Ferdinand. Hlavní role

²⁴ RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

²⁵ JANÁČEK, Josef. *Ženy české renesance*. 2. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1987. Spirála (Československý spisovatel).

²⁶ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

²⁷ RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

kmotrů byla pomoc při výchově a při získávání společenského postavení, při smrti rodičů se pak z kmotrů vybírali poručníci nezletilých dětí.²⁸

V srpnu 1581 odešla do Španělska jako dvorní dáma císařovny Marie. Již před odjezdem do Španělska bylo dohodnuto, že se Jana provdá za dona Fernanda de Aragón y Gurrea, který pocházel z aragonského královského rodu. Nakonec se vzali 1. května 1585, Jana se tak stala vévodkyní z Villahermosy. Během prvních let manželství porodila tři dcery - Marii Luisu, Juanu Marii a Isabelu Marii. Její manželství však netrvalo dlouho, vévoda se v roce 1592 zapojil do aragonského odboje proti králi Filipovi II. Byl zatčen a ve vězení zemřel. V roce 1595 byl posmrtně uznán nevinným a rodinný majetek byl navrácen jeho nejstarší dceři Marii Luise. Jana dožila v madridském klášteře, kde dnes 3. ledna 1631 zemřela.²⁹

1.3.2 ALŽBĚTA (ISABEL)

Alžběta se narodila se 6. listopadu 1557. Jméno dostala po své babičce Isabel Briceño. Kmotrem jí byl český král Maxmilián a jeho žena Marie. Byla vychovávána na dvoře císařovny Marie a v roce 1570 odjela do Francie jako dvorní dáma Alžběty Habsburské, budoucí manželky francouzského krále Karla IX. Alžběta strávila na francouzském dvoře čtyři roky, naučila se zde výborně francouzsky a po smrti krále následovala jeho ovdovělou manželku Alžbětu Habsburskou zpět do Vídně.

Krátce po návratu z Francie se provdala za Albrechta z Fürstenberka, tento rod patřil ve Švábsku k nejbohatším a nejváženějším. Albrecht byl komorníkem Rudolfa II. a později císařovým štolbou. Po svatbě se stal Alžbětě novým domovem Fürstenberský palác na Malé Straně. Během dvacetiletého manželství porodila tři syny a deset dcer, poslední potomek, dcera Ludmila se narodila jako pohrobek. Alžběta zemřela v roce 1610.³⁰

²⁸ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

²⁹ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

³⁰ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

1.3.3 HEDVIKA ELVÍRA

Jako třetí se 1. července 1559 narodila dcera Hedvika, někdy uváděná jako Hedvika Elvíra. Své jméno získala po babičce Hedvice ze Šelmburka. Byla součástí fraucimoru Alžběty Habsburské, která se po smrti manžela vrátila do Vídně a poté založila klášter klaristek. Kam se poté uchýlila spolu se svým doprovodem, ve kterém nechyběla ani Hedvika Elvíra. Po smrti Alžběty Habsburské zvažovala vstup do kláštera, ale nakonec se vrátila k matce do Prahy.³¹

1.3.4 HIPPOLYTA

V roce 1560 se manželům narodila dcera Hippolyta. Jejím kmotrem se stal španělský král Filip II., kterého na obřadu zastupoval vyslanec hrabě de Luna a také nejvyšší kancléř Jáchym z Hradce. Zemřela v dětském věku.³²

1.3.5 JAN

Pátý potomek, syn Jan, se narodil 30. července 1561 ve Vídni. Byl pokřtěn v Chrámu svatého Štěpána a jeho kmotrem byl arcikníže Karel Štýrský. Po otcově smrti se stal hlavou rodu, musel se postarat o majetkové záležitosti a zajistit své neprovdané sestry. Marně se snažil získat zemský nebo dvorský úřad, jeho vyhlídkám na politickou kariéru také zabraňovaly pernštejnské dluhy. Jeho situaci by pomohl vyřešit sňatek s bohatou nevěstou, ale místo toho se zamiloval do vlastní sestřenice Marie Manrique de Lara mladší, dcery svého strýce Juana Manriqueho a Doroty z Felsu. Svatba se konala 3. února 1587 ve Vídni. Jan místo toho, aby dluhy splácel, utrácel velké sumy za reprezentaci u dvora a zanedbával hospodaření na rodinných statcích. V roce 1591 poslal císař Rudolf II. Jana do Bruselu, aby se tam pokusil dojednat mír mezi Španěly a nizozemskými povstalci. Avšak jeho mise byl neúspěšná.³³

Poté vstoupil jako vojenský velitel do služeb španělského krále. Jan se proslavil jako tvůrce důmyslného obléhacího zařízení, které po něm bylo pojmenováno jako „pernštejnská petarda“. Ani přes jeho vojenské úspěchy se mu nepodařilo splácet jeho dluhy a tak musel postupně rozprodávat movitý i nemovitý

³¹ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

³² MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

³³ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

majetek, včetně rodového sídla, hradu Pernštejn. Zemřel ve svých třiceti šesti letech, kdy ho při obléhání rábské pevnosti zasáhla dělová koule.³⁴ Zanechal po sobě vdovu a tři děti, včetně tříletého dědice rodu Vratislava Eusebia. Poručnicí Janových potomků se na základě rozhodnutí moravského zemského soudu stala jejich teta Polyxena.³⁵

1.3.6 ANNA MARIE A ANNA

První z potomků, který se narodil mimo Vídeň, byla dcera Anna Marie v roce 1562 v Praze. Jejími kmotry byl český král Maxmilián s manželkou Marií. Zemřela v dětském věku. Stejný osud potkal i mladší sestru Annu, která se narodila v roce 1563, jejímž kmotrem byl její strýc Juan Manrique.³⁶

1.3.7 POLYXENA

Jako další se narodila dcera Polyxena v dubnu roku 1566 v Augšpurku, kde právě probíhal říšský sněm. Kmotrem se stal Albrecht V. Bavorský se svou manželkou Annou Habsburskou.³⁷

1.3.8 VILÉM A VÁCLAV

V dětském věku zemřeli i následující dvě děti, chlapci Viléma Václav. Neznáme jejich rok narození, jen víme, že Vilém se zemřel do roku 1572 a Václav naopak po roce 1572.³⁸

1.3.9 FRANTIŠKA

Dcera Františka se narodila pravděpodobně v roce 1565. Po roce 1608 se vdala za Andrea Mateu Acquaviva d'Aragona, knížete z Caserty. Její manžel před svatbou sloužil ve španělské armádě, ale po svatbě se věnoval hospodaření na svém rodovém sídle v Casertě. Andreo nechal na počest své ženy, postavit

³⁴ VOREL, Petr. *Páni z Pernštejna: vzestup a pád rodu zubří hlavy v dějinách Čech a Moravy*. V Praze: Rybka Publishers, 1999. ISBN 80-86182-24-X.

³⁵ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

³⁶ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

³⁷ RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

³⁸ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

letohrádek zvaný Pernesta, který v Casertě stojí dodnes. Bohužel mu nedokázala dát potomka. Dne 10. prosince 1626 po dlouhé nemoci zemřela.³⁹

1.3.10 BEATRIX, VRATISLAV, VOJTĚCH A ELEONORA

Poté se narodili Polyxeně další čtyři sourozenci, Beatrix, Vratislav, Vojtěch a nakonec Eleanora. U nich bohužel nevíme, ani rok narození, protože všichni zemřeli v dětském věku.⁴⁰

1.3.11 MAXMILIÁN

Dalším potomkem byl syn Maxmilián, který se narodil v roce 1575. Od svých sedmi let žil na dvoře olomouckého biskupa Stanislava Pavlovského. Studoval na olomoucké i pražské jezuitské koleji. Od roku 1589 studoval v Římě. V patnácti letech se stal olomouckým kanovníkem. V roce 1592 byl papežem Klementem VIII. jmenován papežským komorníkem a poté byl vyslán na diplomatickou misi do Polska, aby blahopřál polskému králi Zikmundovi III. k sňatku s Annou Habsburskou. Slibně se rozvíjející kariéru však ukončila jeho předčasná smrt v osmnácti letech. Je pochován v bazilice Panny Marie v Římě.⁴¹

1.3.12 LUISA

Narodila se v roce 1574 nebo 1575. Ve svých sedmi letech odešla se sestrou Johanou do Španělska jako dvorní dáma císařovny Marie a její dcery Markéty. V roce 1584 se stala novickou v madridském klášteře Descalzas reales a o devět let později pak složila slib a jako sestra Luisa z Ran Kristových vstoupila do zdejšího řádu. V letech 1626-1634 byla abatyší tohoto klášteře. Zde i v prosinci 1641 zemřela.⁴²

1.3.13 BIBIANA

Nejmladší dcerou byla Bibiana, která se narodila na konci roku 1579 v Pernštejnském paláci v Praze. Jejím kmotrem byl španělský král Filip II. v zastoupení vyslance Juana de Borjy. Na rozdíl od svých sester nebyla vychována v císařovnině fraucimoru, ale na dvoře své sestry Polyxeny.

³⁹ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

⁴⁰ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

⁴¹ RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

⁴² MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

Na počátku roku 1598 si vzala markýze Francesca Giovanniho Gonzagu di Castiglione delle Stiviere. Po svatbě žili v Itálii. Její manžel Francesco zahájil svou diplomatickou kariéru v Praze a poté se stal císařským velvyslancem v Římě. V roce 1607 byl jmenován velvyslancem ve Španělsku, ale odjel tam s manželkou až po roce 1610, kdy ho císař Rudolf II. povýšil do knížecího stavu. Po příjezdu do Španělska se Bibiana přidala do francimoru královny Markéty Habsburské. V roce 1611 byl Francescovi udělen Řád Zlatého rouna a zároveň byl jmenován španělským grandem. Po smrti Rudolfa II. se s manželkou vrátili zpět do Itálie. Zde Bibiana 17. února 1616 zemřela a její manžel Francesco ji přežil jen o několik málo měsíců.⁴³

1.3.14 FRANTIŠEK

Posledním potomkem pernštejnského páru byl syn František narozený v roce 1580, který zemřel krátce po svém narození.⁴⁴

⁴³ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

⁴⁴ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

2 Manželka

Při výběru Polyxenina manžela hrálo důležitou roli společenské postavení a hlavně náboženská orientace. „*Polyxenin manžel měl ideálně být urozený vysoce postavený katolík, který by se navíc dovedl povznést nad to, že nevěsta je sice krásná s vznešeného původu, ale nepřinese věno.*”⁴⁵

Vilém z Rožmberka splňoval všechna kritéria, ale jeho nevýhodou byl vysoký věk. Byl o 31 let starší než Polyxena. Na Viléma nemusela zapůsobit jen Polyxenina krása a inteligence, ale také její částečně španělský původ, který znamenal možnost společenských a politických výhod u obou větví Habsburků.⁴⁶

2.1 VILÉM Z ROŽMBERKA

Narodil se 10. března 1535 jako třetí syn Jošta III. z Rožmberka a Anny z Rogendorfu. Oba jeho starší bratři Ferdinand Vok a Oldřich IV. zemřeli v dětství. Po smrti Jošta III. získává rožmberské panství jeho bratr Petr V. z Rožmberka. Také získal poručnictví nad nezletilými potomky Jošta III, tj. Vilémem, Bohunkou, Evou a Petrem Vokem. Jejich matka se po vyplacení odstěhovala ke svému švagrovi do rakouského Styru.⁴⁷

V roce 1542 Vilém začal studovat soukromou školu Arnošta Krajíře z Krajku v Mladé Boleslavi. Poté studoval na katolické škole v Pasově. V březnu 1550 byl díky svým rakouským příbuzným představen císaři. V šestnácti letech Viléma Ferdinand I. uznal plnoletým a stal se tak vládcem rodu. Hned na počátku své vlády opustil na osm měsíců Čechy, spolu s Vratislavem z Pernštejna se účastnil výpravy do Janova, která měla uvítat Maxmiliána a jeho manželku Marii.⁴⁸

V roce 1553 se stal hejtmanem Prácheňského kraje, v roce 1560 byl jmenován nejvyšším komorníkem českého království a po dalších deseti letech přijal úřad nejvyššího českého purkrabího. Velmi známé jsou také Vilémovy diplomatické cesty do Polska, od roku 1572 vedl neúspěšná jednání s polským

⁴⁵ RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

⁴⁶ BŮŽEK, Václav. *Světy posledních Rožmberků*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2011. ISBN 978-80-7422-092-0.

⁴⁷ NĚMEC, Bohumír. *Rožmberkové: životopisná encyklopedie panského rodu*. České Budějovice: Veduta, 2001. ISBN 80-903040-0-1.

⁴⁸ NĚMEC, Bohumír. *Rožmberkové: životopisná encyklopedie panského rodu*. České Budějovice: Veduta, 2001. ISBN 80-903040-0-1.

volebním sněmem, kdy měl zajistit polskou korunu Maxmiliánovu synovi Arnoštovi. Nakonec byl polským králem zvolen francouzský princ Jindřich z Valois, který ale po smrti svého bratra z Krakova uprchl, aby se mohl stát francouzským králem. V roce 1574 se Vilém z Rožmberka stává kandidátem na uvolněný polský trůn, i přestože se o polskou korunu veřejně neucházel. Nakonec byl ale polským králem zvolen Štěpán Báthory, manžel Anny Jagellonské, dcery zesnulého krále.⁴⁹

Jako jediný představitel rodu Rožmberků dostal 3. července 1585 Řád Zlatého rouna. Stal se tak třetím nositelem toho vyznamenání v českém království, po Vratislavi z Pernštejna a Jáchymovi z Hradce.⁵⁰

Poprvé se oženil 15. února 1557 s Kateřinou Brunšvicou. Ta na jaře 1559 otěhotněla, ale kvůli jejímu špatnému zdraví zemřela i dítětem při předčasném porodu. Již za dva roky se Vilém znovu oženil, tentokrát s Žofií Braniborskou, dcerou braniborského kurfiřta Jáchyma II., ale ani toto manželství netrvalo dlouho, Žofie zemřela v červnu 1564. K další svatbě se Vilém odhodlal až po čtrnácti letech. V roce 1578 se oženil s Annou Marií Bádenskou, která zemřela, pravděpodobně na gynekologické onemocnění, 23. dubna 1583.⁵¹

2.2 MANŽELSTVÍ S VILÉMEM Z ROŽMBERKA

Vilém z Rožmberka splňoval všechna kritéria, ale jeho nevýhodou byl vysoký věk. Byl o 31 let starší než Polyxena. Na Viléma nemusela zapůsobit jen Polyxenina krása a inteligence, ale také její částečně španělský původ, který znamenal možnost společenských a politických výhod u obou větví Habsburků.⁵²

Svatební obřad se konal 11. ledna 1587 v Katedrále svatého Víta, obřad vedl pražský arcibiskup Martin Medek. Svatební hostina se odehrávala v Rožmberském paláci na Pražském hradě a účastnil se jí i sám císař Rudolf II.⁵³ Svatba s Vilémem pomohla Polyxeně společensky vyrůst, vzhledem k tomu, že

⁴⁹ FRIEDL, Jiří, Tomasz JUREK, Miloš ŘEZNÍK a Martin WIHODA. *Dějiny Polska*. Přeložil Martin VESELKA. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2017. Dějiny států. ISBN 978-80-7422-306-8.

⁵⁰ PÁNEK, Jaroslav. *Vilém z Rožmberka: politik smíru*. Praha: Brána, 1998. ISBN 80-85946-86-6.

⁵¹ JUŘÍK, Pavel. *Rožmberkové: první po českém králi*. Praha: Euromedia Group, 2020. Universum (Euromedia Group). ISBN 978-80-242-6362-5.

⁵² BŮŽEK, Václav. *Světy posledních Rožmberků*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2011. ISBN 978-80-7422-092-0.

⁵³ PÁNEK, Jaroslav. *Vilém z Rožmberka: politik smíru*. Praha: Brána, 1998. ISBN 80-85946-86-6.

sám císař nebyl ženatý, tak se Polyxena stala první dámou českého království.⁵⁴ Také podle Josefa Janáčka prožívala „*přerod z bystré a krásné dívky v pozoruhodnou, cílevědomou dámu, oplývající šarmem a společenskou ctižádostí.*”⁵⁵ Mnozí šlechtici se na ní obraceli s žádostí, aby se stala kmotrou jejich dětí a zvali ji na různé oslavy a svatby. Urozené návštěvy spolu se svým manželem přijímala v Českém Krumlově a na Kratochvíli. Pro české šlechtičny se Polyxena stala přímluvkyní v záležitostech, které se snažily prosadit u jejího manžela, nejvyššího purkrabí.⁵⁶

Majetek Viléma z Rožmberka byl zatížen dluhy, přesto nemusela Polyxena nijak strádat. Dokonce jí v roce 1591 prominul věno a převzal dluhy jejího bratra Jana. Polyxena mohla navázat na svůj dřívější standard. Vytvořila si svůj fraucimor z urozených dívek, manžel jí v jejích požadavcích vycházel velkoryse vstříc, nakupoval jí drahé oblečení, kožešiny, pozlacené nádoby a šperky.⁵⁷

Manželství probíhalo klidně, ale ani přes modlitby, pomoc lékařů, astrologů a alchymistů se nesplnilo, Vilémo přání, aby mu Polyxena dala dědice rodu.⁵⁸ Dnes už víme, že neplodností trpěli oba poslední Rožmberkové.⁵⁹ Navíc už když Vilém uzavíral toto manželství, nebyl příliš zdravý. Kromě zažívacích potíží, které ho trápily již dlouhou dobu, se přidaly otoky, plicní onemocnění a záchvaty dny. Poslední týdny života prožil Vilém ve svém paláci na Pražském hradě. Zemřel 31. srpna 1592.⁶⁰

2.3 VDOVA

Ve svých dvaceti šesti letech se tak Polyxena stává vdovou. Do nového manželství nemusela spěchat. Její manžel ji před svou smrtí dostatečně zaopatřil, do zemských desek jí nechal zapsat severočeské panství Roudnice nad Labem,

⁵⁴ JANÁČEK, Josef. *Ženy české renesance*. 2. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1987. Spirála (Československý spisovatel).

⁵⁵ JANÁČEK, Josef. *Ženy české renesance*. 2. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1987. Spirála (Československý spisovatel).

⁵⁶ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

⁵⁷ PÁNEK, Jaroslav. *Poslední Rožmberkové: velmoži české renesance*. Praha: Panorama, 1989. Stopy, fakta, svědectví (Panorama). ISBN 80-7038-006-3.

⁵⁸ RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

⁵⁹ PÁNEK, Jaroslav. *Poslední Rožmberkové: velmoži české renesance*. Praha: Panorama, 1989. Stopy, fakta, svědectví (Panorama). ISBN 80-7038-006-3.

⁶⁰ JUŘÍK, Pavel. *Rožmberkové: první po českém králi*. Praha: Euromedia Group, 2020. Universum (Euromedia Group). ISBN 978-80-242-6362-5.

domy a zahrady ležící pod Pražským hradem. Bratr Viléma z Rožmberka, dědic rožmberských statků, Petr Vok vůli svého bratra bez výhrad akceptoval a navíc Polyxeně daroval ještě 25 tisíc kop míšenských grošů.⁶¹

Po Vilémově smrti se Polyxena nejvíce zdržovala na Roudnici a tím z ní vytvořila své vdovské sídlo. S přestavbou středověkého hradu v renesanční zámek začal po roce 1590 sám Vilém z Rožmberka. Přestavbu ale nestihl dokončit, Polyxena se spokojila se stávající podobou a v budování nepokračovala.⁶²

Polyxena zůstala neprovdaná jedenáct let, její samostatnost, daná vdovským stavem ji zřejmě vyhovovala natolik, že na další sňatek nespěchala. Navíc budoucí manžel musel být katolík a mít vysoké společenské postavení. Nakonec se zamilovala a jejím druhým manželem se stal kancléř Zdeněk Vojtěch Popel z Lobkowicz.

2.4 ZDENĚK VOJTĚCH POPEL Z LOBKOWICZ

Narodil se jako druhý syn Ladislava II. Popela z Lobkowicz a jeho manželky Johanky Berkové z Dubé. V deseti letech začal Zdeněk studovat na jezuitské koleji v Praze a poté studoval na jezuitské univerzitě v bavorském Ingolstadtu. Poté absolvoval kavalírskou cestu, nejprve mířil do Itálie, poté do Španělska, Portugalska a do jižní Francie. V roce 1591 se stal císařským komorníkem a jako první český šlechtic byl jmenován říšským dvorským radou. Dne 24. srpna 1599 byl jmenován nejvyšším kancléřem Českého království.⁶³

2.5 MANŽELSTVÍ SE ZDENĚKEM VOJTĚCHEM POPELEM Z LOBKOWICZ

Svatba Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkowicz a Polyxeny Rožmberské z Pernštejna se konala 23. listopadu 1603, snoubence oddával pražský arcibiskup Zbyněk Berka z Dubé. Císař se tentokrát na svatbu nedostavil, ale poslal jako

⁶¹ PÁNEK, Jaroslav. *Poslední Rožmberkové: velmoži české renesance*. Praha: Panorama, 1989. Stopy, fakta, svědectví (Panorama). ISBN 80-7038-006-3.

⁶² RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

⁶³ JUŘÍK, Pavel. *Lobkowiczové: popel jsem a popel budu*. Praha: Knižní klub, 2017. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-5429-6.

svatební dar cestovní oltář se zásuvkami z ebenového dřeva s mozaikou s polodrahokamů.⁶⁴ Přesto byl jejich sňatek společenskou událostí roku.

Vztah obou manželů byl láskyplný a hluboký, což dokazují dochované dopisy, které si manželé posílali. Psány jsou španělsky. Zdeněk Vojtěch v dopisech svou manželku oslovoval „*mé srdce*“, „*má duše*“, „*má nejkrásnější manželko*“, „*má zlatá kněžno*“, v některých dopisech ji také nazývá „*Polyxenkou*“. Polyxena ho nejčastěji oslovovala „*můj živote*“, dále také „*můj králi*“ a „*můj anděli*“.⁶⁵ Citové pouto také upevňovala jejich názorová shoda v otázkách náboženských, politických i kulturních.

Zdeněk Vojtěch se práci kancléře intenzivně věnoval, zavedl pravidelné úřední hodiny v České dvorské kanceláři, dále zavedl přesnou dělbu práce a zlepšil její evidenci. Často pracoval od brzkého rána až pozdě do večera. I přes to byl své ženě nablízku, protože bydleli v Pernštejnském paláci, který se nacházel jen pár kroků odtud. Kromě Prahy pobývala Polyxena se svým manželem také často na Roudnici nebo na Litomyšli.⁶⁶

V červenci 1609 císař vydal Majestát na náboženskou svobodu (Rudolfův majestát), Zdeněk Vojtěch považoval vydání majestátu za vynucené a odmítl ho v rozporu se svou úřední funkcí podepsat. Proto byl nekatolickými stavy obviněn, že jedná proti zájmům stavů a také proti zemským zákonům. Rudolf II. nakonec toto obvinění odmítl jako neopodstatněné.⁶⁷

Roku 1611 Rudolf II. abdikoval a českým králem byl korunován jeho bratr Matyáš, který Zdeňka Vojtěcha ponechal v úřadu nejvyššího kancléře. Jeho žena Polyxena trávila čas ve společnosti, manželky Matyáše Habsburského, Anny Tyrolské. Polyxena spolu se svým manželem doprovázela královský pár na volební sněm a poté na slavnostní korunovaci do katedrály sv. Bartoloměje ve

⁶⁴ JANÁČEK, Josef. *Ženy české renesance*. 2. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1987. Spirála (Československý spisovatel).

⁶⁵ POPEL Z LOBKOWICZ, Zdeněk Vojtěch a Polyxena <> PERNŠTEJNA, MAREK, Pavel, ed.. *Svědectví o ztrátě starého světa: manželská korespondence Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic a Polyxeny Lobkovicové z Pernštejna*. České Budějovice: Historický ústav Jihočeské univerzity, 2005. Prameny k českým dějinám 16.-18. století. ISBN 80-7040-804-9.

⁶⁶ RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

⁶⁷ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

Frankfurtu.⁶⁸ Protože byl Matyáš bezdětný, tak bylo důležité, aby se rozhodl, kdo bude jeho nástupcem. Počátkem roku 1617 jmenoval svým nástupcem Ferdinanda Štýrského, kterého předcházela pověst rozhodného zastávce rekatolizace. Zdeněk Vojtěch přemluvil zemské úředníky, aby tuto kandidaturu podpořili. Nakonec se přesvědčováním a sliby na sněmu podařilo volbu příštího českého krále prosadit.⁶⁹

Na začátku roku 1618 docházelo k různým sporům mezi katolíky a stavovskou opozicí. Například došlo k zboření nekatolického kostela ve městě Hrob. Stížnosti stavů na nedodržování Majestátu byly marné. V květnu 1618 se v Praze i přes zákaz císaře konal sjezd českých evangelických stavů. Došlo k defenestraci královských místodržících, Viléma Slavaty z Chlumu a Košumberka a Jaroslava Bořity z Martinic a sekretáře Fabricia. Nejvyšší kancléř nebyl v České dvorské kanceláři přítomen, protože právě pobýval u dvora ve Vídni. Jeho manželka Polyxena zůstala v Praze a právě k ní do Pernštejnského paláce se oba místodržící uchýlili. Byl jim zajištěn lékař a Polyxena je odmítla vydat povstalcům. Polyxena se synem byli v paláci nějakou dobu zadržováni, než jim bylo dovoleno vycestovat do Vídně.⁷⁰ Před odjezdem Polyxena svěřila svoje statky své příbuzné Marie Magdaléně Trčkové z Lípy. Přesto ani toto opatření majetek neochránilo, na jaře následujícího roku byl všechn jejich majetek zkonfiskován. Do rukou svých právoplatných majitelů se statky vrátily až po Bílé hoře.⁷¹

V srpnu 1619 byl na sněmu zbaven trůnu korunovaný král Ferdinand II. a novým českým králem byl zvolen Fridrich Falcký. Dne 8. listopadu 1620 došlo k bitvě na Bílé hoře, stavovské vojsko bylo poraženo a Fridrich Falcký, zvaný zimní král, uprchl ze země.⁷² Porážka stavovského povstání přinesla zásadní změny, všechna důležitá rozhodnutí měla být přijímána jen na panovnickém dvoře a bylo povoleno jen katolické náboženství. Osobnosti, které odmítly ke katolictví přestoupit, musely odejít do exilu. Dne 21. června 1621 se na Staroměstském

⁶⁸ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

⁶⁹ JUŘÍK, Pavel. *Lobkowiczové: popel jsem a popel budu*. Praha: Knižní klub, 2017. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-5429-6.

⁷⁰ RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

⁷¹ MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

⁷² ČECHURA, Jaroslav. *Zimní král aneb české dobrodružství Fridricha Falckého*. Praha: Rybka Publishers, 2004. 380 s. ISBN 80-86182-79-7.

náměstí v Praze uskutečnila poprava vůdců stavovského povstání, známá také jako poprava 27 českých pánů. Další povstalci byli potrestáni vězením a konfiskací majetku. Potrestání se nevztahovalo jen na přímé účastníky povstání, ale na všechny, kteří porušili věrnost císaři, včetně královských měst.⁷³

Dne 10. srpna 1620 Zdeněk Vojtěch obdržel za své zásluhy Řád Zlatého rouna. Roku 1623 byl Zdeněk Vojtěch povýšen do stavu říšských knížat a o rok později mu byla tato hodnost potvrzena také v Českém království. Tato pocta se vztahovala i na Polyxenu a tak byla od té doby titulována: „Polyxena z Boží milosti kněžna z Lobkovicz, rozená z Pernštejna, paní na Roudnici”.

Dva roky po bitvě na Bílé Hoře zůstával Zdeněk Vojtěch se svou manželkou na císařském dvoře, ale poté se Polyxena musela kvůli správě majetku vrátit zpět do Čech. Po svém návratu Polyxena bohatě využila možnosti nákupu zkonfiskovaných majetků a postupovala velmi chytře, ve většině případů přikupovala pozemky k panstvím, které už vlastnili, např. takto rozšířili panství Roudnice a Vysoký Chlumeč. Podařilo se jí nakoupit statky za více než 300 tisíc zlatých.⁷⁴

Ke konci svého života Zdeněk Vojtěch, v dopisech své manželce, které vždy psal španělsky, často kritizoval habsburskou politiku v Čechách, zejména nesouhlasil s přípravou Obnoveného zřízení zemského. Z této korespondence je také patrné, že Polyxena pobělohorskou dobu a postupně zeslabující se manželův politický vliv snášela velmi těžce. V jejích dopisech se objevují stížnosti a urážky manželových mocenských soupeřů, ale také nostalgie po dřívější době.⁷⁵ Zklamání ze soudobé situace a dlouhodobé vyčerpání vedly ke zhoršení kancléřova zdravotního stavu a následné smrti, dne 16. června 1628. Dědicem veškerého nemovitého majetku se stal jeho syn Václav Eusebius, který byl ještě nezletilý a tak se jeho poručnicí stala jeho matka Polyxena. Sama Polyxena se

⁷³ RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

⁷⁴ RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

⁷⁵ POPEL Z LOBKOWICZ, Zdeněk Vojtěch a Polyxena <>PERNŠTEJNA, MAREK, Pavel, ed.. *Svědectví o ztrátě starého světa: manželská korespondence Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic a Polyxeny Lobkovicové z Pernštejna*. České Budějovice: Historický ústav Jihočeské univerzity, 2005. Prameny k českým dějinám 16.-18. století. ISBN 80-7040-804-9.

stala dědičkou veškerého movitého majetku, tedy peněz, zlata, stříbra, šperků a nábytku.⁷⁶

2.6 PODRUHÉ VDOVOU

Po smrti manžela Polyxena darovala klášteru bosých karmelitánů při kostele Panny Marie Vítězné na Malé Straně v Praze sošku tzv. Pražského Jezulátka. Jde o voskovou sošku, která představuje Ježíše Krista jako dítě. Polyxena ji dostala jako svatební dar od své matky Marie Manrique de Lara y Mendoza.⁷⁷

I po manželově smrti byl Polyxeniným sídlem i nadále pražský palác a zámek Roudnice. Zde nezůstávala osamocená, ale byla i nadále obklopena svým fraucimorem a služebnictvem a také zde přijímala návštěvy. Náplní její práce byla správa majetku a vyřizování bohaté korespondence.⁷⁸ Tři roky po smrti manžele zemřel Polyxenin synovec Vratislav Eusebius, při potyčce se švédskými vojáky. Jeho smrtí vymřel rod Pernštejnů po meči.⁷⁹

Polyxena zemřela 24. května 1642 a je pochována spolu s manželem v hrobce kostela sv. Václava v Roudnici nad Labem.

⁷⁶ RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

⁷⁷ JUŘÍK, Pavel. *Lobkowiczové: popel jsem a popel budu*. Praha: Knižní klub, 2017. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-5429-6.

⁷⁸ POPEL Z LOBKOWICZ, Zdeněk Vojtěch a Polyxena <>PERNŠTEJNA, MAREK, Pavel, ed.. *Svědectví o ztrátě starého světa: manželská korespondence Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic a Polyxeny Lobkovicové z Pernštejna*. České Budějovice: Historický ústav Jihočeské univerzity, 2005. Prameny k českým dějinám 16.-18. století. ISBN 80-7040-804-9.

⁷⁹ VOREL, Petr. *Páni z Pernštejna: vzestup a pád rodu zubří hlavy v dějinách Čech a Moravy*. V Praze: Rybka Publishers, 1999. ISBN 80-86182-24-X.

3 Matka

Polyxena měla se svým manželem Zdeňkem Vojtěchem pouze jediné dítě, syna Václava Eusebia. Jeho narození bylo považováno téměř za zázrak, protože Polyxeně bylo v té době 43 let.

3.1 VÁCLAV EUSEBIUS POPEL Z LOBKOWICZ

Václav Eusebius se narodil 20. ledna 1609, tedy po pěti letech manželství jeho rodičů. Za kmotry mu byli arcikníže Leopold Pasovský, španělský král Filip II. v zastoupení svého vyslance a bývalý Polyxenin švagr Petr Vok. O mateřství Polyxeny a výchově jejího syna není mnoho známo, ale lze předpokládat, že své dětství trávil převážně v ženské společnosti, obklopen chůvami a matkou, která na výchovu dohlížela.

Václav Eusebius vystudoval práva na pražské jezuitské univerzitě. S pomocí svého vychovatele Lorenza Bartscha z Bärnclau se také vzdělával v dovednostech potřebných pro mladého šlechtice. V sedmnácti letech mu zemřel otec a jeho poručnicí se stala matka Polyxena. Na jaře 1627 vyrazil Václav Eusebius na kavalírskou cestu po Evropě, během níž zavítal do Itálie, Anglie, Španělského Nizozemí a Španělska.⁸⁰

Po smrti otce chtěl navázat na jeho odkaz službou u dvora, tam se ale neuchytil. Proto se roku 1631 rozhodl vstoupit do císařské armády. Ani ve vojenské kariéře neslavil zpočátku úspěch, ten se dostavil až v roce 1637, kdy byl Václav Eusebius jmenován členem dvorské válečné rady a poté byl povýšen do hodnosti polního maršála. V roce 1638 se Václav Eusebius poprvé oženil. Vzal si dceru českého vladyky Johanku Myškovou ze Žlunic, která byla krátce před svatbou povýšena do hraběcího stavu s přídomkem „von Sternstein”. Václavova matka Polyxena zemřela v roce 1642, tak se synových největších úspěchů nedočkala.⁸¹

V roce 1644 mu byl Václovu Eusebiovi španělským králem Filipem IV. udělen Řád Zlatého rouna, od roku 1644 byl členem tajné rady, v roce 1646 koupil vévodství zaháňské a získal tak vévodský titul, zároveň získal právo zasedat ve

⁸⁰ RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

⁸¹ JUŘÍK, Pavel. *Lobkowiczové: popel jsem a popel budu*. Praha: Knižní klub, 2017. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-5429-6.

slezském zemském sněmu mezi knížaty, v roce 1652 se dostal funkci prezidenta dvorské válečné rady.

Jeho manželka Johanka zemřela v roce 1650 a jejich manželství zůstalo bezdětné. V roce 1653 se podruhé oženil, tentokrát s vysoce urozenou Augustou Sofií Bavorskou, falckraběnkou rýnskou ze Sulzbachu. S ní měl postupně pět dětí, ale dospělosti se dožili jen dva synové Ferdinand August Leopold a František Vilém Ignác.⁸²

V této době začal rozvíjet i svou politickou kariéru. Ještě v roce 1653 se stal členem knížecí rady říšského sněmu. V roce 1657 byl pověřen českým králem Leopoldem, aby zajistil jeho volbu císařem římské říše. Svůj úkol splnil a stal se tak nejbližším důvěrníkem panovníka. V roce 1665 se stal Václav Eusebius nejvyšším hofmistrem císaře a poté v roce 1669 i prezidentem císařovi Tajné rady a prvním ministrem.⁸³

Pozice Václava Eusebia začala slábnout, když se zastal svého přítele knížete Wilhelma Egona Fürstenberga, který byl obviněn z velezrady, a hrozil mu trest smrti. Obvinění bylo nakonec staženo, ale podezřelým se stal Václav Eusebius, který byl 19. října 1674 ve Vídni zatčen a převezen do domácího vězení na svůj zámek v Roudnici nad Labem. Ani po přímluvách manželky a dalších přátel nebyl propuštěn a nakonec na zámku 22. dubna 1677 zemřel.⁸⁴

⁸² JUŘÍK, Pavel. *Lobkowiczové: popel jsem a popel budu*. Praha: Knižní klub, 2017. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-5429-6.

⁸³ RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

⁸⁴ JUŘÍK, Pavel. *Lobkowiczové: popel jsem a popel budu*. Praha: Knižní klub, 2017. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-5429-6.

4 ZÁVĚR

Polyxena se narodila do jedné z nejvýznamnějších šlechtických rodin tehdejší doby, rodu Pernštejnů. Jejím otcem byl nejvyšší kancléř Českého království a její matka pocházela také z významného kastilského rodu a navíc byla dvorní dámou císařovny. Polyxena tak vyrůstala v blahobytu a i jako ženě se jí dostalo vzdělání. Byla vychována v katolickém náboženství, za celý svůj život nekonvertovala, i když katolíci byli v Čechách v menšině. Naopak katolictví propagovala a finančně podporovala různé náboženské řády. Po smrti otce vyšlo najevo jak moc je rod zadlužený a proto byla krásnou, inteligentní, ale chudou nevěstou.

Nakonec si vzala o dost staršího otcova přítele, který jí finančně zajistil. Díky sňatku s nejvyšším purkrabím Českého království, Vilémem z Rožmberka, se dostala na vrchol společenského žebříčku. I přes to, že manželství trvalo jen krátkou dobu a zůstalo bezdětné tak na ní manžel ve své poslední vůli velkoryse myslel. Daroval jí velmi výnosné panství, Roudnici nad Labem.

Po smrti manžela střídavě pobývala v Praze a na zámku v Roudnici. V Praze navštěvovala *Pernštejnský salon* své matky, kde se scházely všechny významné osobnosti tehdejší doby. Mohla zde svobodně vyjadřovat své názory a diskutovat o aktuálním dění. V *salonu* se také seznámila se svým druhým manželem Zdeňkem Vojtěchem Popelem z Lobkovicz.

Po jedenácti letech vdovství se Polyxena podruhé vdala. Dochovaná korespondence mezi manžely dokazuje, že jejich vztah byl láskyplný a harmonický. Ani v manželství se její rozhled neomezil jen na péči o domácnost, ale díky své informovanosti o soudobém dění mohla být svému manželovi často oporou. I v době stavovského povstání stála s manželem věrně na straně katolíků a císaře. I když povstání stavů neschvalovala, snažila se poté viníkům pomoci zmírnit jejich tresty. Na druhou stranu v době pobělohorských konfiskací skupovala zabavený majetek ve velkém. Nákupem a směnou pozemků tak dosáhla rozšíření svým a manželových panství. Po smrti manžela předala správu nad nemovitým majetkem svému milovanému synovi Václavu Eussebiovi.

Polyxena se dožila úctyhodného věku sedmdesáti šesti let. Přežila oba dva manžele, všechny své sourozence i svého synovce Vratislava Eusebia a věděla, že smrtí její neprovdané bezdětné neteře Frebonie rod Pernštejnů vymře. Tento rod se ale díky jejímu synovi uchoval na lobkowiczském erbů v podobě zubří hlavy v pravém horním poli.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BŮŽEK, Václav. *Světy posledních Rožmberků*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2011. ISBN 978-80-7422-092-0.

ČECHURA, Jaroslav. *Zimní král aneb české dobrodružství Fridricha Falckého*. Praha: Rybka Publishers, 2004. 380 s. ISBN 80-86182-79-7.

FRIEDL, Jiří, Tomasz JUREK, Miloš ŘEZNÍK a Martin WIHODA. *Dějiny Polska*. Přeložil Martin VESELKA. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2017. Dějiny států. ISBN 978-80-7422-306-8.

HALADA, Jan. *Lexikon české šlechty: erby, fakta, osobnosti, sídla a zajímavosti*. Praha: Akropolis, 1992. ISBN 80-901020-3-4.

JANÁČEK, Josef. *České erby*. 2., rozšíř. vyd. Praha: Albatros, 1988. Oko (Albatros).

JANÁČEK, Josef. *Ženy české renesance*. 2. vyd. Praha: Československý spisovatel, 1987. Spirála (Československý spisovatel).

JUŘÍK, Pavel. *Lobkowiczové: popel jsem a popel budu*. Praha: Knižní klub, 2017. Universum (Knižní klub). ISBN 978-80-242-5429-6.

JUŘÍK, Pavel. *Rožmberkové: první po českém králi*. Praha: Euromedia Group, 2020. Universum (Euromedia Group). ISBN 978-80-242-6362-5.

KASÍK, Stanislav, Marie MŽYKOVÁ a Petr MAŠEK. *Lobkowiczové: dějiny a genealogie rodu*. České Budějovice: Veduta, 2002. Historia nobilium. ISBN 80-903040-3-6.

LOBKOWICZ, František. *Encyklopedie řádů a vyznamenání*. 2. vyd. Praha: Libri, 1999. ISBN 80-85983-71-0.

MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

NĚMEC, Bohumír. *Rožmberkové: životopisná encyklopedie panského rodu*. České Budějovice: Veduta, 2001. ISBN 80-903040-0-1.

PÁNEK, Jaroslav. *Poslední Rožmberkové: velmoži české renesance*. Praha: Panorama, 1989. Stopy, fakta, svědectví (Panorama). ISBN 80-7038-006-3.

PÁNEK, Jaroslav. *Vilém z Rožmberka: politik smíru*. Praha: Brána, 1998. ISBN 80-85946-86-6.

POPEL Z LOBKOWICZ, Zdeněk Vojtěch a Polyxena <>PERNŠTEJNA, MAREK, Pavel, ed.. *Svědectví o ztrátě starého světa: manželská korespondence Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic a Polyxeny Lobkovické z Pernštejna*. České Budějovice: Historický ústav Jihočeské univerzity, 2005. Prameny k českým dějinám 16.-18. století. ISBN 80-7040-804.

RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

VAŘEKA, Marek. *Jan z Pernštejna: 1561-1597 : hospodářský úpadek Pernštejnů*. České Budějovice: Veduta, 2008. Osobnosti českých a moravských dějin. ISBN 978-80-86829-36-4.

VOREL, Petr. *Páni z Pernštejna: (Českomoravský rod v zrcadle staletí.)*. Pardubice: Východočeské muzeum, 1993.

VOREL, Petr. *Páni z Pernštejna: vzestup a pád rodu zubří hlavy v dějinách Čech a Moravy*. V Praze: Rybka Publishers, 1999. ISBN 80-86182-24-X.

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1: Erb rodu Pernštejnů

Příloha 2: Vratislav z Pernštejna

Příloha 3: Marie Manrique de Lara y Mendoza

Příloha 4: Rodokmen Pernštejní

Příloha 5: Polyxena z Lobkowicz

Příloha 6: Ukázka rukopisu Polyxeny z Lobkowicz

Příloha 7: Vilém z Rožmberka

Příloha 8: Zdeněk Vojtěch Popel z Lobkowicz

Příloha 9: Svatební dar Rudolfa II. ke svatbě a Vojtěch Popela

Příloha 10: Václav Eusebius Popel z Lobkowicz

Příloha 11: Erb rodu Lobkowiczů

Příloha 12: Pražské Jezulátko

PŘÍLOHY

Příloha 1: Erb rodu Pernštejnů⁸⁵

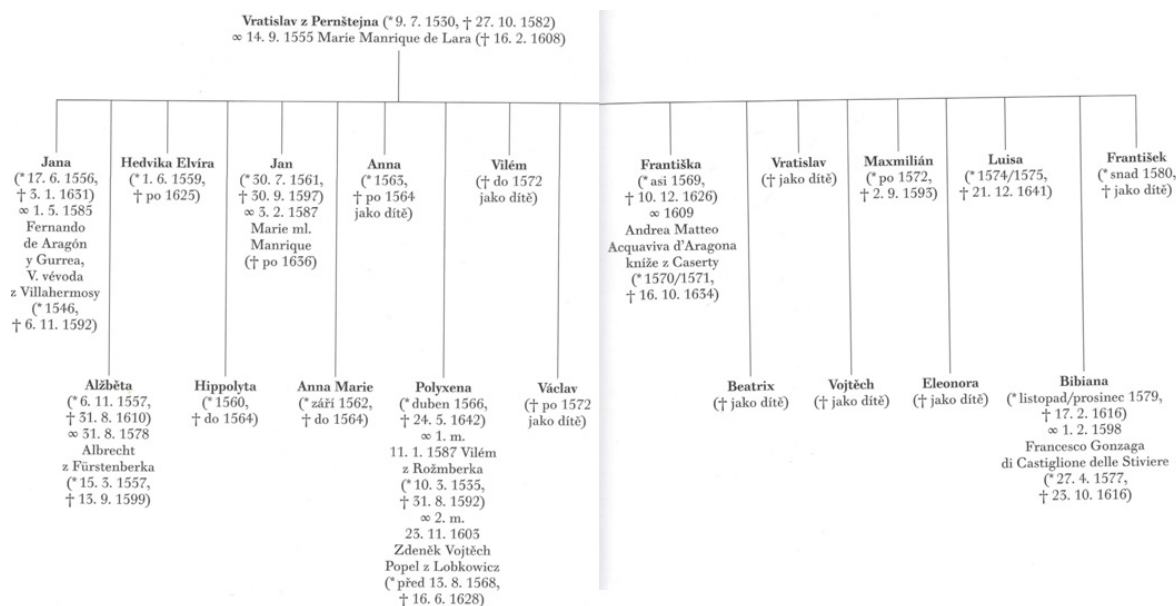
Příloha 2: Vratislav z Pernštejna⁸⁶

⁸⁵ In: JANÁČEK, Josef. *České erby*. 2., rozšíř. vyd. Praha: Albatros, 1988. Oko (Albatros).

⁸⁶ In: MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

Příloha 3: Marie Manrique de Lara y Mendoza⁸⁷

Příloha 4: Rodokmen Pernštejni⁸⁸

⁸⁷ In: RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

⁸⁸ In: MAREK, Pavel. *Pernštejnské ženy: Marie Manrique de Lara a její dcery ve službách habsburské dynastie*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2018. ISBN 978-80-7422-641-0.

Příloha 5: Polyxena z Lobkowicz⁸⁹

⁸⁹ In: RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

mi vida

El agustiniano referi me
 jideu leste esta justicia y recomen
 dacion el por alla au zolo de pto
 sus justificaciones ellas filadon esta carta
 de los, tuan nico y cuberado por el
 que justica justaden cosas justas
 de las personas y sus calidades flo
 atencion mi vida fened unafade
 veyre selidex de mi te jide agi
 ghanf vol me rey por lo deley villa
 vey de nos fover y guarda de todo nos
 amon yate fenza entodex de fany
 de la mano de diez del mes

fu fiol zenero
 y fiol del p. y de
 guarda fuita

Příloha 6: Ukázka rukopisu Polyxeny z Lobkowicz⁹⁰

⁹⁰ In: POPEL Z LOBKOWICZ, Zdeněk Vojtěch a Polyxena <>PERNŠTEJNA, MAREK, Pavel, ed.. *Svědectví o ztrátě starého světa: manželská korespondence Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic a Polyxeny Lobkovicové z Pernštejna*. České Budějovice: Historický ústav Jihočeské univerzity, 2005. Prameny k českým dějinám 16.-18. století. ISBN 80-7040-804.

Příloha 7: Vilém z Rožmberka⁹¹

Příloha 8: Zdeněk Vojtěch Popel z Lobkovicz⁹²

⁹¹ In: PÁNEK, Jaroslav. *Vilém z Rožmberka: politik smíru*. Praha: Brána, 1998. ISBN 80-85946-86-6.

⁹² In: RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.

Příloha 9: Svatební dar Rudolfa II. ke svatbě a Vojtěch Popela⁹³

Příloha 10: Václav Eusebius Popel z Lobkovicz⁹⁴

⁹³ In: POPEL Z LOBKOWICZ, Zdeněk Vojtěch a Polyxena <>PERNŠTEJNA, MAREK, Pavel, ed.. *Svědectví o ztrátě starého světa: manželská korespondence Zdeňka Vojtěcha Popela z Lobkovic a Polyxeny Lobkovicové z Pernštejna*. České Budějovice: Historický ústav Jihočeské univerzity, 2005. Prameny k českým dějinám 16.-18. století. ISBN 80-7040-804.

⁹⁴ In: *historickaslechta.cz* [online]. [cit. 2021-6-13]. Dostupné z: <https://www.historickaslechta.cz/osobnosti/lobkowicz-vaclav-eusebius-1609-%e2%80%a0-1677/>

Příloha 11: Erb rodu Lobkoviců⁹⁵

Příloha 12: Pražské Jezulátko⁹⁶

⁹⁵ In: JANÁČEK, Josef. *České erby*. 2., rozšíř. vyd. Praha: Albatros, 1988. Oko (Albatros).

⁹⁶ In: RYANTOVÁ, Marie. *Polyxena z Lobkovic: obdivovaná i nenáviděná první dáma království*. V Praze: Vyšehrad, 2016. Velké postavy českých dějin. ISBN 978-80-7429-527-0.